

Sjá, nú sumrar

SUMRAR TAÐ EISINI POLITISKT HÉR Á LANDI

Veturin var kavamikil, beiskur og harður. Nú er hann í ferð við at missa megina. Nú gror í þó og haga. Flytafluglar eru komnir, aðrir leita nú henda vegin, og smálomb seggjast spæla víða hvar.

Alt hetta fróir eygað, og fugla-songurinn fróir oyrð. Stutt sagt, vit fróast í sál og sinni.

Meðan eg nú ein dagin stóð og hugdi meg um og gleddist, sá eg eisini smáar blómur, ið spretta og pryða mark og ong. Hugur min sveimaði víða um. Eg sá manna-ættina, sum mangastaðni enn lifur undir kulda og myrkri, men av heilt øðrum kulda og øðrum myrkri enn vetursins. Tey lifa undir harðskapins kulda og myrkri, verða trælkað av mongum og ymiskum á ein hátt ella annan. Tað er ógjörlikt at nevna her öll tey ymisku sløg av harðræði, sum tey ymisku menniskju lifa undir. Summastaðni er harður bardagin millum veturin og summarið, millum kúgarin og hina kúgaðu fjöldina. Hvor verður at sigra? Vit vita tað ikki; men öll megu vit vóna, at hitt góða verður at sigra til endans. Men eitt er, sum öll megu gera sér kunnugt og greitt, og tað er soleiðis, sum kampurin fer fram úti í náttúru, soleiðis fer hann eisini fram í mannaættini. Har hin svartí og kaldí veturin við harðskapi kovir og trælkar, har verður ongin bati uttan við hørðum bardaga, og vita megu öll, at sjávt um tað ser út, sum tað viðhvørt sumrar, so má eingin sláa seg til tols og siga, at nú er veturin farin með alla. Nei, bardagin um várið stendur millum vetur og sumar, og ofta mennir veturin seg aftur, og soleiðis er bardagin millum kúgarin og ta

kúgaðu fjöldina. Við hvørt ser tað út, sum at hin kúgaða fjöldin hevur vunnið sigur, men skeiðt er at sláa seg til tols við tí — og trúgva, at nú er óneyðugt at berjast longur; tí best sum ein minst varir um, mennir veturin seg aftur við myrkri, kulda og grovum kavaælum — ja, enná við stormi og kavaroki og drepur allar smáar urtir og mangt annað livandi. Á sama hátt gongur tað í politikki. Viðhvørt vaknar hin arbeiðandi fjöldin og krevur sín rätt; men so mennir yvirklassin seg aftur stundum við harðskapi, sum vit hava hoyrt og lísið um aðrastaðni, har vápnamegi hevur verið nýtt — aðrastaðni okkurt annað sum t. d. har pávin lýsir arbeiðara fjöldina í bann og — ella — interdikt, um nakar vágar sær at velja sosialistar, og sumstaðni er fjöldin so óvitandi og lítið at ser komin, at hon letur seg villileiða av páva og — ella — øðrum tilíkum »úlvum í fátarskinn« — ella »úlvum í roði«, sum vit nú siga á føroyskum.

Ja, yvirklassin hevur mong vápn; peningur er eitt hitt besta yvirklassa vápn. Við peningi fær yvirklassin sær margar at ganga síni orindi. Ja, tíverri tað siggja vit dag og dagliga eisini her hjá okkum. Harfyri reður um at fara varliga fram og minnst til, at vandin er ella kann vera, tá ið vit minst vara um. Veðrið um várið kann læra okkum allmikið, bara vit gáa eftir tí. Best sum sólin hevur skinið nakrar dagar, kemur lambaspreinin, sum gomlu menn nevndu illveðrið við grovum regni mitt í lembingini — ja, enná kavarok kundi tá eisini koma og beina fyri smálombunum. Linnaði so aftur, gleddu gomul og ung seg; men ofta kundi ein tá

KLAKKSVIK I DAG

Framsýning vevskúlans

Fyrí stuttum var stórvingin framsýning av vovnum lutum í tekniska skúlanum, gjørdi á vevskeiðinum úti í Grøvi í vetur.

Har var nógv vakurt at siggja við fjøllbroyttum mynstrum og litum.

Tað, ein fyrst legði til merkis,

hoyra onkran siga: »Gleði tykkum ikki ov tíðliga; tí ternusnerturin man fara at koma í ár, eins og hann er vanur at koma á nærum hvørjum ári.« og tey gomlu vistu, hvat tey søgdu, tí tey høvdu upplivað so mangt og eisini lurtuð eftir, hvat teirra forfedrar høvdu sagt, og góður er gamal í ráðum.

Undirritaði og aðrir, ið nú eru komnir nakað langt upp í árinu vilja minna yngri javnaðarfólk á at vera varin og aldri trúgva, at nú er friður og ongin vandi. Nei, trúgvj endiliga onki tilíkt; men tvørturímóti skulu vit minna okkum á, at kampurin harðnar í hvørjum. Nú reður um at vakja og brynja seg út til stríð. Nakað er vunnið, men nógv er eftir at vinna. Latum ongan billa tykkum inn, at alt kemur at laga seg av sér sjálvum. Slíkt royna yvirklassa orindasveinar at fáa fjöldina at trúgva; tí tey vita, at ein sovandi fjöld er lætt at basa og kúga og fáa aftur undir hin kapitalistiska jarnhælin.

Kampurin er harður og verður ikki vunnin uttan við miklum stríði.

Upp brøður til dagsverk og dyst. Frælsi, javnaður og brøðurskapur merkir sól og ljós fyri fjöldina.

J. H. Danbjørg.

vóru teir mongu gólvloypararnir — allir úr føroyskum tógvi, og teir flestu vovnir í ákleði; ein av teimum var um sjeið metrar langur, og allur vovin í ákleði.

Har var hópur av borðloyparum og koddum. Flestu koddarnir vóru úr føroyskum tógvi, tó eisini úr útlandskum, allir ymiskt vovnir, í ákleði, krabba, rósingang, og eisini sá ein koddar í smyrna.

Har vóru fleiri vovin føroysk skjórt, sum var stórt arbeiði at fara undir, og væl má vera úr hondum greitt.

Fyríkleðini til føroyskan búna trutu ikki, tey myrku vóru serliga vovur og vovin í ógvuliga finum litum.

Av øðrum kann nevast: gardinur úr tvisti, dúkar úr hør og silki, nógv ymisk smá fyríkleði, stóla-setur, eitt stórt teppi (plaid), ljósamorreitt, myrkamorreitt og hvítt. Í hesum sambandi er at siga, at slíkt teppi í øllum lutum ber av teimum útlandsku.

Tað er ikki smávegis, ið kann gerast burtur úr føroyskum tilfari, og einki at ívast í kundi verið selt fyrí stórpening av hesum vovru og víðismiklu lutum.

Ahugin fyrí hesi lærugrein er sera stórur, og margar eru tær kvinnurnar, ið longu nú hava ógnað sær henda kunneika, ið er hentur at duga, eins og hann kann vera inn-tøkuskapandi hjá teimum, ið atstøður hava at gera meira burtur úr kunneika sínum.

Næmingarnir á vevskúlanum hava í vetur verið 18 í tali.

Fyrístoðukvinna vevskúlans er Liva Sørensen.

Heðin Brú: LEIKUM FAGURT ...

5

Nú gongur seymimaskinan kettari enn íáðni. Eyguni eru kimi-ligari. Tey fara sum brandar millum tann sovandi mannin og seymiplaggið, hon totast við. Tað er eyðsýnt, at hon hevur ikki bert snollað seg upp inni í kamarinum, men hon hevur eisini tikið eina umráðandi avgerð — maðurin skuldi ikki av aftur húsinum, umenn nokur vón var at halda honum aftur — og hon helt, tað var vón. Hon var ung enn. Hon var ásynlig og fús til verka. Hitt kvöldið, tá ið móðurin var deyð, kemur so livandi fram fyrí. Hon var um fermingardur og ein mammustystir fór leiðandi hana heim til sín at verða. Tær lótu hurðina aftur, læstu. Tað er, sum hon hoyrir enn fyrí sær klickið, tá ið sláin fór fyrí, og mammusystriðin siga: »Jesus komi til mín, sum lagnan kann snúgva sær. Fyrí fyra árum síðan gingu sjeið menniskju út og inn her. Í kvöld steingja vit fyrí tómun húsi. Nú má tað verða tú, Elsba, neyðardýrið, ið fær tað aftur at liva her. Hon var tiggju ára gomul, tá ið prestur eitt kvöldið kom inn á gólvíð. Skipið, ið pápi hennara og triggir brøður vóru við, var farið.

Tá sló klokkan eitt, og Elsba setti kaffikannuna útá. Tann, sum nú hevði vítað, hvussu leingi ein avdöttin maður hevur fyrí neyðini at sova. Hon matgjörði, reiddi eitt lítið borð og setti frammanfyrí rekkjuni, boygdi seg niður yvir mannin. Tað var so velsignað, at lata hann anda sær á kjákan. Nú var runan tornað summastaðni. Hon narraði og bustaði burtur av so hvørt. Bustaði eisini skógvarnar. Men maðurin ressaðist ikki við.

Eina løtu seymaði hon aftur. Men so setti hon sær fyrí at vekja hann. Tað bar ikki til at hava hann sovandi her til í morgin, tí so fekk hon ongan blund sjálv. Og var fólk fyrst komið at ganga, fingur tey heldur onga løtu tveyeini. Henni longdist eisini at siggja eyguni og hoyra málið í hosi. Hon skeinkir kaffi og talar á hann:

6

»Tygum høvdu kanska viljað havt ein kaffimunn?«

Hann svarar ikki, rýtur við sama lag.

So rópar hon: »Eg havi skont kaffi, komið og fá tygum!«

Hon tekur undir herðarnar og reisir hann upp at sita.

Tá rivur hann eyguni sundur og gløir dolskur fram fyrí seg. Hvøkkur við, koyrir beinini niður av rekkjuni og verður klár-vakin: »Mestur havi eg gjørt mær fyrí skommum, troðkað meg inn á ákunnugt fólk?«

»Ánei, ánei,« smálar Elsba, hon smilist beint uppí eyguni á honum, »tað er ikki oftari enn so, nakar kemur inn til mín,« biður hann drekka kaffið, meðan tað er heitt, setur seg hinu-megin borðið.

Hann er høvurtungur og noyðist at lyfta brúnnar fyrí at fáa eyguni sundur, men tekur til at drekka og roynir at halda seg uppreistan.

»Tað regnar so illa úti,« heldur hon fyrí.

»Ja, hann situr og hyggur niður fyrí seg, kveitir upp á hana viðhvørt kólar eitt sindur runt í stovuni, men sigur einki, drekkur bert ramliga og etur.

»Hvor eru tygum?« spyr hon og hyggur uppá hann.

»Eg eri sunnaneftri..... Havi ivaleyst gjørt mær fyrí skommum í nátt. Eri ikki vanur at drekka stórvægis, so eg.....«

Hon lær og býður at roykja: »Verið ikki býttur at hugsa um tað. Tygum hava ongan háva gjørt. Eg havi boðið tygum at sova her í nátt, eftir sum tygum komu inn á gólvíð. Tað er ein stuttleiki at hava eitt menniskja hjá sær. Eg eri glað fyrí, at tygum vitjaðu inn.

Hann fer so smátt at kvaklast við, av tí hann drekkur heitt kaffi og etur. Hon fær at vita, at hann eitur Tórmaður og er læraraskúlanæmingur í Havn. Tað kemur lív í tey brúnu eyguni, og tey fáa meira og meira dirvi til at hyggja eitt sindur altrá